

VOLNÉ LISTY DOBRŠSKÉ

Ročník XIII. - Číslo 2 - srpen 2009

Dobrš – dějiny školy do roku 1935

Josef Šochman

O založení školy v Dobrši není sice přímých zpráv, ale jest možno s určitou pravděpodobností se domnívati, že vznikla kolem roku 1709. Dne 24. června 1709 dosadil nový majitel dobršského panství kníže Adam ze Schwarzenbergu na starobylou dobršskou faru opět duchovního správce a v té době založena patrně také škola. První písemná zpráva o farní škole jest roku 1723, kdy tu učiteloval Jakub Sládek. Původní stará škola bývala u kostela v domku č. 24 a náležela k ní zahrádka ve výměře 26 a půl čtverečního sáhu. Za učitele Ignáce Vintíře r. 1784 byla škola tak zpustlá, že tento si stěžoval tehdejšímu knížecímu hospodářskému radovi Václavu Friedlovi: „Ani tu mládež školní v školním domě cvičiti nemohu a tuto zimu v kvartýru v hospodě sem býti musel, neboť nejsem sám jistým se živobytím, dyž všechny trámy shnilý a na spadnutí jsou; světnice jest churavá a zcela děravá, takže se v ní vítr točí“.

Ke konci XVIII. stol. chodily do školy dobršské děti z těchto vesnic: Dobrš, Dražov, Hořejšice, Chvalšovice, Kváskovice, Nová Ves, Vacovice, Víska a Zálezly (nynější Zálesí). Z této dosti velké školní osady mělo v druhé polovině XVIII. stol. navštěvovati školu přes sto dětí. Takový počet dětí se ovšem nikdy do školy nesešel; vždyť učebna mohla pojmuti pouze asi 60 žáků. Jak ubohá bývala školní docházka, svědčí výkazy učitele Antonína Kovaříka, který si dokonce r. 1793 stěžoval, že do školy přicházejí jen děti ze Zálezel. V letním období r. 1794 se pro nedostatek žáků vůbec nevyučovalo. Krajský úřad v Písku nařídil vrchnostenskému úřadu v Přečíně, aby domluvou i potrestáním přiměl rodiče k plnění školských zákonů. Vyučovalo se ve dvou ročních běžích: zimním a letním. Od r. 1788 musel učitel každý den před vyučováním vést žáky do kostela. Po mši sv. odvedeny děti do školy, pomodlily se před vyučováním a učitel zjistil, kdo se nedostavil do školy. Děti se učily pouze náboženství, čtení, psaní a počtům.

Krátce před koncem XVIII. století nebo v prvních letech století XIX. byla odškolená Nová Ves, Kváskovice a Víska. Stará škola byla nepatrných rozměrů. Měla pouze dvě místnosti: učebnu a kantorovu světničku, takže tehdejší učitel nejen neměl pohodlného bydlení, nýbrž, jak vysvítá ze stížnosti učitele Jana Brkala z r. 1803, musel svá věci mít na půdě a desátky obilí musel skládati do stodol dobršských sousedů.

Ještě hůře na tom byl učitel Jakub Votava, který, když v r. 1814 neměl kam svůj naturální desátek složit, udělal si ze školní světnice stodolu a tak dlouho tam nechtěl vyučovati, dokud by mu nebylo vykázáno místo, kde by mohl složit své obilí. Školní lavice vystěhoval na náves a vyučoval pod širým nebem. Ani rychtář dobršský ničeho nesvedl. Po delším jednání dočkal se

konečně učitel Votava nápravy; 25. září 1816 kníže Josef ze Schwarzenbergu dal svolení, aby při škole byla postavena komora a zřízení uzavřený sklad na dříví a také učebna aby byla rozšířena. Ani potom škola nevyhovovala a zamýšleno proto postavit školu zcela novou uprostřed návsi, nebo rozšířiti starou školu o poschodí; v přízemí měl býti byt učitelův a v poschodí prostranná učebna pro 170 až 200 žáků. Knížecí zednický mistr Jan Libora vypracoval již plány, avšak ke stavbě nedošlo. Roku, 1831 uvolnila se řada prostorných místností v pravém křídle starého zámku přeložením obilního špejcharu do Přečina; kníže byl požádán, aby dovolil adaptovati tyto místnosti pro školu místo přestavby staré školy. Kníže Jan Adolf ze Schwarzenbergu svým rozhodnutím z 16. února 1836 povolil tam zřídit tři učebny a byt pro učitele a učitelského pomocníka; c. k. gubernium dalo svůj souhlas 27. září 1836. Od té doby je škola v zámku. Stará škola v č. 24, na hlínu stavěná, hrozící již spadnutím, byla prodána ve veřejné dražbě.

Pokračování na str. 2

T E L E G R A F I C K Y

Dobrš – škola má již 300 let

Sobotní srpnové odpoledne s datem patnáctého se stalo v Dobrši příležitostí, jak připomenout 3 staletí od založení zdejší školy. Místo u zvonice sv. Jana a Pavla nebylo zvoleno pro setkání náhodou. Někteří dříve narození si možná pamatují, jak zde ve svých školních letech trávivali se spolužáky, s učitelem či učitelkou školní odpoledne, předváděli rodičům i dalším pečlivě secvičená kulturní vystoupení, např. tzv. českou besedu. Důkazem toho mohou být i tři dodnes zachované fotografie, které můžete kromě jiných vidět v rámci malé výstavy s názvem „Když jsme do školy chodívali“ právě v bývalé dobršské škole a to do konce září.

Všechny přítomné symbolicky přivítaly dobršské zvony. Úvod setkání byl věnován krátkému uvítání, vzpomínce na žáky a učitele a také zaznělo zdůraznění zásadního významu školní budovy pro obec Dobruška i sousední vesnice. Hned po té došlo na samotnou historii školy od roku 1709. Přes hodinu trvajícímu sledu zajímavých i snad někdy překvapivých až kuriózních informací, vypsanych z archivů a školních kronik, prezentovaných moderátorkou odpoledne Michaelou Ditrichovou, všichni se zájmem naslouchali. Jaké by to bylo ale školní setkání, jaká by to byla tradice, kdyby během slavnosti nezazněla kromě slov i hudba. A je přiznání, že tohoto úkolu se s ochotou ujali také učitelé a sice Olga Bončková, ředitelka ZUŠ Stachy a již kolega učitel Jan Mareš.

K tomu, aby odpoledne rychle a příjemně ubíhalo, přispěli svými zajímavými vystoupeními J. Bečvář z Přečina, který připomněl letošní další méně kulatá výročí zdejší historie a také dobršský rodák L. Rezek, který se soustředil hlavně na historii zvonice, u níž se všichni sešli. Ti, kteří vydrželi na místě i ve večerních hodinách, mohli shlédnout v autentickém venkovním prostředí film s názvem „Cesta pustým lesem“, jehož některé záběry byly natáčeny právě v Dobrši, především na místě u zvonice.

Dobrš – dějiny školy do roku 1935

...dokončení ze str. 1 Teprve když kváskovičtí znovu chtěli v dubnu 1877 přeškolit z Nové Vsi do Dobrše, postoupilo se kupředu. Bylo nutno nejprve zříditi učebnu pro třetí třídu ve druhém patře budovy. Třetí třída měla být otevřena dnem 1. ledna 1878. Nestalo se tak pro nedostatek učitelů. Zatímní správce A. Kniha končí školní rok a tím končí Vobořilova „Pamětní kniha“: „Přeji nástupci svému, aby práce jeho ve všech směrech byla korunována lepším výsledkem, než se dosud stalo, což ale při zdejších poměrech a zdejšího obyvatelstva, dílem jak pro nerozum některých vynikajících osob jest velmi nejisté. Dejž Bůh!“

Ve školním roce 1902—3 byly přijaty 302 děti, počet, který se později stále zvětšuje. Nevíme, kolik tříd měla škola dobršská, ale nejspíše čtyři až pět. V únoru (29.) 1902 zavádí se úřední jednání o zřízení samostatné školy nebo alespoň expositury ve Vacovicích, dosti vzdálených od Dobrše, se špatnými cestami, odkudž mají děti velmi těžkou cestu do školy do Dobrše.

O stavu školní budovy můžeme si učiniti částečný obrázek podle dopisu, kterým okresní školní rada dne 24. července 1903 znovu nařizuje místní školní radě rekonstrukci škol. záchodů, zřízení školní zahrady a opravu střechy. Dva měsíce se o vacovické exposituře mlčelo. Teprve v červenci se konalo ve Vacovicích šetření komise. Do dobršské školy chodilo tehdy ze Zálesí 84, z Dobrše 68, z Drážova 37, z Vacovic 35, z Dřešínka 26 a z Horejšic 11 dětí.

Ve školním roce 1904—05 počínalo vyučování již v devět hodin dopoledne a v jednu hod. odpoledne; feriální půldny byly ve středu a v sobotu odpoledne. Zřizování expositury postupovalo krok za krůčkem. V polovině listopadu 1904 adoptována učebna. K tomuto „okamžitému“ otevření vacovické expositury došlo z neznámých důvodů teprve 1. dubna 1905. Učilo se v hostinci p. Kučery.

Také Zálesí chtělo míti již tehdy exposituru nebo samostatnou školu.

Požár školy je mezníkem ve školství dobršském. Do této doby chodilo do zdejší školy z Dobrše, Drážova, Dřešínka, Horejšic, Chvalšovic a Zálesí průměrně za posledních šest let 273 dětí ročně. Ve Vacovicích byla expositura kterou navštěvovalo za tutéž dobu průměrně 39 dětí.

Osada Zálesí, která tvořila s Dobrší a ostatními okolními vesnicemi obec Dobrš, dodávala škole dobršské po Dobrši nejvíce dětí. Požár k zřízení expositury v Zálesí donutil. Poněvadž v Dobrši byl nedostatek místností pro učebny, zůstaly v Dobrši pouze dvě třídy ze čtyř. Pro první třídu najata místnost u Fr. Chuma v č. 9., „u Randáků“, pro druhou třídu u Ign. Tona v č. 5., „u Bártíků“. V Zálesí a v Drážově se zřídily expositury, na kterých se učilo jako na školách jednotřídních. V Zálesí byla umístěna třída „u Pasáků“, v Drážově „u Šoulů“. Hned v srpnu 1911 určeno v Zálesí místo pro stavbu školy na pozemku M. Tomanové, čímž Zálesští dokázali, že se o školu míni jinak postarati než v Dobrši a že již škola u nich zůstane. Příkladem jejich brzy následovali občané z Drážova a Horejšic, které se spojili s Dřešínkem. Dnem 1. ledna 1912 zřízena prozatímní expositura v Horejšicích pro děti z Horejšic a Dřešínka, pokud se nevystaví škola v Dobrši. V témže roce rozdělena velká obec Dobrš na samostatné obce Dobrš, Drážov a Dřešínko (s Horejšicemi) a to byl další krok k trvalému odškolení uvedených obcí. Počátkem škol. r. 1923—24 Zálesí odškoleny od Dobrše. Teprve v tomto roce se uskutečnilo to, co přerušila válka.

Třináct roků byla škola dobršská v najatých místnostech, k vyučování více či méně vhodných. Konečně se občané odhodlali k činu... po třinácti letech. Na schůzi všech občanů 12. února 1924 bylo usneseno žádati okresní školní výbor a okresní správu politickou o povolení znovu adoptovati starou školu, dosud neupravenou po požáru v r. 1911, v bývalém hradě k účelům školním. Při komisionálním šetření 14. února uznány zříceniny po opravě za způsobilé pro školu. Plány, které zhotovil J. Švehla, zed. mistr v Nové Vsi, byly brzy schváleny a přikročeno k oferinímu řízení. Oferty podalo pět uchazečů. Stavbu dostal stavitel František Hájek z Volyně za 175.000 Kč a brzy započato se stavbou.

Dne 1. června 1924 odškoleny Drážov a Horejšice s Dřešínkem; z expositur utvořeny jednotřídní školy, pro které byly vystavěny školní budovy v Drážově a v Dřešínku (pro Dřešínko a Horejšice). U školy dobršské zůstala expositura vacovická, která též vyškoleny dne 1. ledna 1925 a zřízena tam jednotřídní škola s 29 žáky.

18. září 1925 provedena kolaudace školní budovy. Konečně po čtrnácti letech dočkala se Dobrš opět školní budovy, kde se začalo učit od 1. září 1925, ale již za změněných poměrů. Škola byla pouze dvoutřídní bez expositur a měla na začátku škol. roku 95 žáků. Jistě je pohotově odpověď na otázku: Čí je vina, že byla obecná škola v Dobrši ochuzena tím, že byla z kategorie čtyřtřídních škol zařazena mezi školy dvoutřídní?

Z načrtnutých dějin školy je patrné, že dobrští občané nestarali se nikdy příliš rychle o stánek základního vědění svých dětí, že vždy muselo vše dojiti ke krajnosti. To nejhorší však již mají za sebou: Škola stojí. Je si jenom přát, aby ještě byly brzy zlepšeny různé vady a nahrazeny nedostatky, jež se jeví zvláště ve velmi chudých sbírkách učebných pomůcek. Doufejme, že i toto v zájmu svých dětí Dobršáci udělají.

Poznámka:.. V prvé části dějin použito výpisků (někde doslovně) p. archiváře ze Schwarzenberského archivu v Třeboni, který ochotně a řádně všechna data vyhledal až do roku 1876, v druhé části použito ze školního archivu, jak uvedeno, hlavně školních kronik.

Krácený text stati, vydaný k 225.výročí obecné školy v Dobrušce v r. 1935.

Dobrš – dějiny školy od roku 1935

Ivo Kraml

Stať, sepsaná při příležitosti 225. výročí obecné školy v Dobrši, shrnující její historii, končí přirozeně rokem 1935. S touto etapou byla zřejmě uzavřena i jedna kronika, dnes již neznámá a tak rokem 1940/41 začíná školní kronika nová, která se dochovala díky předposlední ředitelce školy Jarmile Kramlové, roz. Tesařové.

První zaznamenaný školní rok je uveden zmínkou o počtu dětí (33 chlapců a 28 děvčat ve dvou třídách) a učitelích, kdy v první třídě vyučuje řídící učitel Karel Bambas po přeložení svého kolegy Josefa Nováka a ve druhé třídě definitivní učitelka Marie Antonová. K školnímu roku 1942/43 najdeme kromě povinných zmínek politického charakteru i zmínku mnohem prozaičtější, kdy při sběrném dnu školní mládež sebrala 80 kg koňských kaštanů, které byly odevzdány Fr. Bečvářovi, hajnému v Zálesí pro krmení lesní zvěře a 9 kg léčivých rostlin s odesláním do volyňské lékárny. Rok 1943/44 přináší zmínku o změně učitelského sboru, kdy namísto učitele Josefa Hanzla nastupuje rodačka z blízké Doubravice Antonie Filánková. Nadále zde vyučuje Karel Bambas a také učitelka domácích nauk Hana Harmachová. V kronice najdeme mnohokrát zmínku o aktivní činnosti a úspěšném nacvičení představení divadelních her dětmi zdejší školy. První z nich je z roku 1944, kdy děti sehrály dětskou

divadelní hru s názvem „Kašpárek a Šmidra v čarovné zahradě“ v hostinci U Česánků s čistým výtěžkem 573 Kč, který byl použit k doplnění školních pomůcek. Zajímavá zmínka se týká vitaminové akce, kdy dobršská škola obdržela z celonárodního sběru 2 kelímky šípkové marmelády, 100 tabletek cebion-cukru a 1 balíček dragéc. Toto bylo rozděleno dětem, jejichž zdravotní stav byl ohrožen. Ve školním roce 1944/45 je zajímavá zmínka, týkající se vyprázdnění školních učeben škol zdejšího okresu od školního nábytku a přípravy k ubytování uprchlíků z východního území Říše. „Občané museli do obou tříd dodat slámu, do oken bylo pořízeno zatemnění za 24 Kč. Na ohřátí jídla pro malé děti a vody na praní postavena v kumbálku proti záchodům kamna. Dětem byly zatím úlohy dávány ve třetí prázdné třídě, v níž bylo prozatím několik lavic. Dnem 25. dubna bylo vyučování přerušeno náhlým příjezdem 110 německých uprchlíků. Tito byli ubytováni v dvou třídách a obou hostincích, kde byli také společně stravováni. 7.května museli uprchlíci Dobrušku opustit a odešli směrem na Vimperk. V konci roku 1945 převzala vedení školy již zmíněná Antonie Filánková. Tolik významnější nebo zajímavé zmínky událostí z období válečných let.

Jestliže první poválečné školní roky zmiňují opět jako významnou událost připomínku oslavu narozenin T. G. Masaryka nebo dr. Edvarda Beneše, školní rok 1948/9 a roky následující se nesou již

zcela v duchu ideologie socialismu a nástupu bodování komunismu a tak s železnou pravidelností jsou zmiňována a povinně připomínána různá politická výročí. První poválečný rok navštěvuje školu celkem 56 dětí ve dvou třídách s tím, že na místo řídícího učitele opět nastupuje pan Karel Bambas. Další z řady divadelních přestavení, které sehrála zdejší školní mládež, se jmenovalo „Čarovný mlýn“ a to 17. března. Květnové oslavy 5. a 9. května v Dobrši nebyly, neboť zdejší škola připravila důstojnou oslavu těchto dnů na 12. května, kdy jak je uvedeno v kronice, „tento den byl ve zdejší obci dnem opravdové radosti. Na školní mládež v pestrých krojích se přišli podívat lidé z celého okolí, aby shlédli bohatý program zpeředený národními tanečky a českou besedou. Slavnost započala položením věnce u Pomníku padlých v I.sv.válce, odkud se všichni odebrali za doprovodu hudby pana Kočího ze Zálesí na pahorek ke zvonu, kde se konala za pěkného počasí vlastní slavnost.“ ne 23. června závěru školního roku se uskutečnila školní besídka s pestrým programem. Pro nepříznivé počasí se konala v hostinci pana Dražného. Z čistého výtěžku 1000 Kč bylo dětem uhrazeno cestné autobusem na výlet, který se uskutečnil na trase Zálesí – Maleč – K.Hory – Rejstěj – Sušice – Rábí a zpět na korbě nákladního automobilu pana Pejši z Dražova. U mnohých dětí to byla jejich první jízda.

Oslava Dne vítězství 11. května 1947 se uskutečnila tentokrát národní slavností, upořádanou společně školami v Dobrši Dražově. Tehdejší program akce mimo jiné zaznamenává příjezd alegorického vozu na téma „rovnost všech“, vztyčení státní vlajky, proslovy vedení obcí, proslov básně ve sborové recitaci, prostná cvičení dětí s praporky, tanečky v krojích, závodnické hry a Českou besedu, ale také a jak jinak již tradičně i divadelní představení v hostinci U Dražných, tentokrát s názvem „Svátek matek“ s 36 účinkujícími.

1. září 1947 odchází na vlastní žádost řídící učitel Karel Bambas na nové působiště do Němcic a na jeho místo nastupuje kandidát učitelství Jan Ciboch. K němu se připojuje rovněž kandidátka učitelství Libuše Blavková. Náboženství římskokatolické vyučuje biskupský vikář František Hašpl. V kronice toho roku je zaznamenáno, že těsně před vánoci sehrálo žactvo divadelní hru „Vánoční vlak“, kdy výtěžek 750 Kč byl věnován na zakoupení knih do žákovské knihovny. V říjnu 1948 nastupuje na zdejší školu Jarmila Škopková, střídající učitelka Homolku, který se stává správcem jednotřídní dražovské školy. Další zaznamenané divadlo o třech dějstvích s názvem „Širokův sen“ sehrály děti při příležitosti tohoročního Mikuláše. Zaznamenané jsou jednotlivé osoby a obsazení, zapůjčení kulís a další podrobnosti.

.....dokončení na str.4

...dokončení ze str.3 Ideologii doby je podřízena zmínka o tom, že 3. ledna začíná i školní mládež první školní pětiletku, „což je nejen historický a významný den pro lid v továrnách jinde, ale i pro ty nejmenší“. Do stejné oblasti patří i zmínka, že dobršská škola dala jako dar IX. sjezdu KSČ částku 200 Kč. Připojen je komentář, že „vchod školy byl ozdoben věncem z chvoje, praporky heslem, ve všech oknech budovy byly rovněž praporky a květiny, což prohlížel pan školní inspektor.“

V roce 1949 učitelka Homolková věnovala pozornost ale například i zmínce o tom, že jeden ze žáků je duševně zaostalý, další velmi těžko vyslovuje, jiní jsou sice ne nadaní, ale ne hloupí, schází jim vedení rodičů a tak si stěžuje, že „ve druhém postupném ročníku je dosti těžká práce, též pomalá, neboť žáci jsou velmi málo zdatní.“ A dodává: „Přesto v tomto ročníku nebyl špatný prospěch, neboť jsem přihlížela k tomu, že tito žáci za to nemohou, a celý školní rok postupují jako v pomocné škole, neboť skutečně to pomocná třída byla“. V roce 1950 v závěru školního roku odchází 13 žáků do školy ve Vacově.

Konec roku 1951 byl slavnostním dnem pro Dobrš, neboť kronika zaznamenává, že 4.10. poprvé v této vesnici zazvonil telefon a první hovor uskutečnil předseda KSČ Churaň a předseda MNV. Veřejná hovorňa je umístěna v hostinci U Dražných. Opakovaně zmiňovaná, z dnešního pohledu zřejmě trochu kuriozní, bude zmínka o tom, že děti pomáhají ničit škůdce brambor - mandelinku bramborovu. Školní rok následující, a sice 1953/54 je veden zápisem o odškolení obce Chvalšovic, tito žáci přešli do vacovské školy. Tomuto roku „kraluje“ kulturní zážitek – návštěva filmu „Anna Proletářka“, besídka „Děda Mráz“ ve Vacově, ale zmíněna je také návštěva filmu „Afrika“ od cestovatelů Hanzelky a Zikmunda, maňáskové představení „Jak nesvárovští porazili draka“, nacvičeného zaměstnanci podniku DEREDA ve Vacově i výlet školy, tentokrát na trase Budějovice – Krumlov – Prachatice - Husinec.

Ze zápisu školního roku 1954/55 je vybrána zmínka o tom, že všechny školní děti pravidelně spoří, učitelka zapisuje nastřádané peníze do listu úspor a na konci měsíce jsou odevzdány do místní spořitelny. Ten rok se takto naspořila částka kolem 3 tis. Kčs.

Úvod dalšího školního roku zaznamenává stav školní budovy, když je uvedeno: „Vnitřní stav budovy je dobrý. Učebna je velmi vkusně vymalována v čistotě. Estetický vzhled je úpravny. Rovněž na chodbách je náležitý pořádek. Vhodné nástěnky jsou umístěny na stěnách. Jedna z nich právě vítá ty nejmenší i ostatní při vstupu do školy“. V školním roce 1956/57 přichází na školní praxi dobršská rodačka Marie Staňková. Nejdelší záznam je věnován úspěšnému uvedení divadelní hry „Slavný mistr Kopřiva“. Uvedeno je: „Již pět týdnů nacvičují žáci a žákyně zdejší školy pod vedením své učitelky J. Tesařové divadelní veselohru. V ní vystupují též žáci z Dražova, Chvalšovic a Dřešina. Během nácvičení pomáhal ochotně i František Česánek se svojí manželkou. Ženy pak přichystaly pro děti kostýmy. Blížil se den vystoupení. Neděle 19. května byla opravdu slavnostní. Již od časných hodin přicházejí voliči k urně, aby zvolili zástupce národních výborů. Sváteční odpoledne pak dobršským občanům zpřijemnilo děti uvedením hry a tak připravily pozornému publiku příjemnou zábavu, pobavení a poučení. Za své výkony sklídily děti zasloužený potlesk. Maminky a tatínkové se potěšili pohledem na herecké projevy svých ratolestí a volebnímu dni se

tímto dostalo slavnostního ukončení. Poněvadž hra měla neočekávaný úspěch mezi obecními, opakována byla následně ve Zdíkově a v Hoslovicích.“. Tolik další, v této stati již poslední zmínka na úspěšné téma činnost mládeže dobršské školy – nácvičení a představení divadelních her. Ještě jeden zápis stojí za to, aby byl ocitován ze školní kroniky z větší části. Jde o zápis, který učitelka učinila v roce 1957 při příležitosti elektrifikace obce a tedy i školní budovy.

„Čtvrtek 21. února 1957 bude navždy zapsán do historie naší vesnice. Zatímco hospodyňky vařily, kuchtily, pekly, smažily a točily se kolem plotny, muži v obci holili svá střiště a oblékali se do svátečního, měli energetici a elektrikáři ještě mnoho práce. Dokončovali poslední přípoky, vystupovali v chladném větru na vysoké žebříky a zkoušeli světla. Pak přijeli muzikanti a po silnici šel průvod občanů. Hudba hrála jako o svatbě a všude ležel sníh, ačkoli ještě den před tím tady bylo jako na jaře. Došli jsme až k ocelové konstrukci nového transformátoru. Slavnostní projev měl 86 letý stařík František Polata. Vzpomínal, jak to u nás na Dobrši v minulých časech chodívalo. Život chudý, plný práce a trampot. Rozloučil se se starou lucernou a lampami, v jejichž žlutém a čadivém světle prožilo tolik generací chvíle štěstí i zármutku. Jediným zapojením transformátoru se rozzářila elektrická světla a babička, která mi vyprávěla, jak chodívali v dřevěcích a bosí 4 hodiny pěšky do Strakonice, v dojemném překvapení najednou povstala se slovy: „Tak jsem se přece dočkala“, usmívala se a hlas se jí zachvěl dojetím. Žáci národní školy předvedli při této příležitosti v Jednotě u Česánků kulturní program a zatančili Českou besedu. Všichni máme radost z tohoto pokroku. Však v Dobrši zapojili hned několik elektrických spotřebičů, rozsvítily se stupnice nových rozhlasových přijímačů. V každé rodině mají plno plánů, jak si zmodernizují a zpřijemní život.“

Školní rok 1960/61 byl ukončen se stavem 10 žáků. Podobný stav žactva si udržela škola i po další, již poslední 3 roky své existence. Zaznamenána v kronice je opět úspěšnost školy při sběru odpadových surovin, kdy žáci získali např. tenisový stůl a celé příslušenství od Krajského podniku v Č. Budějovicích. S platností od 1.9. 1963 byla dosavadní ředitelka školy J. Tesařová po 12ti letech působení na této škole přeložena na ZDŠ do Čestce. Na její místo nastupuje nová ředitelka Marie Fotrová. Ta zde působí již jen krátce, když s ohledem na odškolení malých jedno či dvou třídních škol se závěrem šk. roku 1964/65 končí i její působení. A tak bylo neodvratně po více jak 250ti letech ukončeno natrvalo vyučování na dobršské škole. Všichni žáci od tohoto roku uskutečňovali školní docházku na ZDŠ ve Vacově.

Tato historicky významná budova, uchovávací v sobě otisky různých slohů a období, zkoušená požárem roku 1911, vrtkavou přízní místních obyvatel, ale i nepřízní nedávné doby, je od 3.5.1958 evidovanou kulturní památkou. Díky snaze a úsilí členů dobršského sdružení má snad před sebou již jen budoucnost, která důstojným způsobem naváže na tradici této stavby z hlediska historického a především z pohledu, kdy byla vnímána jako nositelka vzdělávání a kultury, kterými nepřímo po dlouhé roky ovlivňovala ducha místa a podobu místního regionu Podlesí.

Poznámka: Pro sepsání bylo použito záznamu ze školní kroniky (1940 až 1963) a vyprávění Jarmily Kramlové.

Kráce textu, vydaný k 300. výročí obecní školy v Dobrši v 2009.

. T E L E G R A F I C K Y .

Nebe studánek, pověstné Prameny Šumava, Pošumaví a jihozápadních Čech

(Ivana Řandová, Ondřej Fibich)

První díl publikace přináší poutavé i objevné čtení o studánkách. Mezi řadou míst, ve knize popisovaných zajímavým textem, doplněným barevnými fotografiemi, lze nalézt i pověstnou studánku u kapličky pod Dobrší. Cena publikace je 250,- Kč a zakoupit ji můžete v Dobrši čp.32 nebo v budově zámku čp.1.

VOLNÉ LISTY DOBRŠSKÉ – Vydává Sdružení pro obnovu Dobřše jako občanský. Je zaslán všem členům SOD. Veřejnosti k dispozici zdarma. Nepodepsané příspěvky vyjadřují názor redakční rady. Obsah VLD je otevřený všem případným přispěvatelům. Redakční rada: Ivo Kraml a Radek Lunga.
E-mail: sod.dobrs@volny.cz; URL: www.volny.cz/sod.dobrs. Grafická úprava SLON.